

อากาศยานไร้คนขับแก้ไขปัญหการบุกรุกที่ดินในเขตชลประทาน อ่างเก็บน้ำคลองหยา อันเนื่องมาจากพระราชดำริ

สรุปบทเรียนของฝ่ายส่งน้ำและบำรุงรักษาที่ 2 โครงการชลประทานกระบี่

โครงการอ่างเก็บน้ำคลองหยา อันเนื่องมาจากพระราชดำริ ตั้งอยู่ที่ หมู่ที่ ๓ ตำบลปลายพระยา อำเภอปลายพระยา จังหวัดกระบี่ ก่อสร้างแล้วเสร็จเมื่อปี ๒๕๓๕ มีความจุ ๓.๒ ล้านลูกบาศก์เมตร มีพื้นที่โครงการ ๓,๓๐๗ ไร่ พื้นที่ชลประทาน ๒,๗๕๕ ไร่ มีระบบท่อส่งน้ำ ๔ สาย ความยาวรวม ๘.๕๘ กิโลเมตร คลองส่งน้ำ ๒ สาย ความยาวรวม ๗.๓๑๐ กิโลเมตร ช่วยเหลือราษฎรในพื้นที่ หมู่ที่ ๑ , ๒, ๓ และหมู่ที่ ๘ ตำบลปลายพระยา รวมประมาณ ๘๐๐ ครัวเรือน

ลักษณะพื้นที่ห้วงงานอ่างเก็บน้ำ มีพื้นที่ทั้งหมด จำนวน 654 ไร่ พื้นที่เก็บกักน้ำจำนวน 212 ไร่ และพื้นที่นอกระดับเก็บกัก จำนวน 196 ไร่ ซึ่งพื้นที่ที่เป็นปัญหาคือ พื้นที่นอกเขตระดับเก็บกักที่กรมชลประทานได้ กั้นเขตไว้รอบพื้นที่อ่างเก็บน้ำ ไม่มีรั้วและถนนรอบอ่างที่จะใช้ในการดูแล บำรุงรักษา มีเฉพาะหลักเขตชลประทาน ที่มีระยะห่างระหว่างหลัก ประมาณ 200 เมตร และมีชาวบ้านบางส่วนได้บุกรุกทำการเกษตรเข้ามาในเขตชลประทาน เช่นปลูกปาล์ม น้ำมัน ยางพารา ผลไม้ เป็นต้น มาเป็นระยะเวลาหลายปีแล้ว ประกอบกับอัตราค่าจ้างของฝ่ายส่งน้ำ และบำรุงรักษา ที่ 2 ที่รับผิดชอบอ่างเก็บน้ำคลองหยา มีเพียง ลูกจ้างประจำ 1 คน อายุ 59 ปี มี ส่งผลให้การดูแลรักษา หรือ การเข้าไปตรวจสอบพื้นที่บุกรุกไม่สามารถ ดำเนินการได้เต็มที่

ระบุแผนการ ปรับปรุง กระบวนการ/ พัฒนา นวัตกรรม

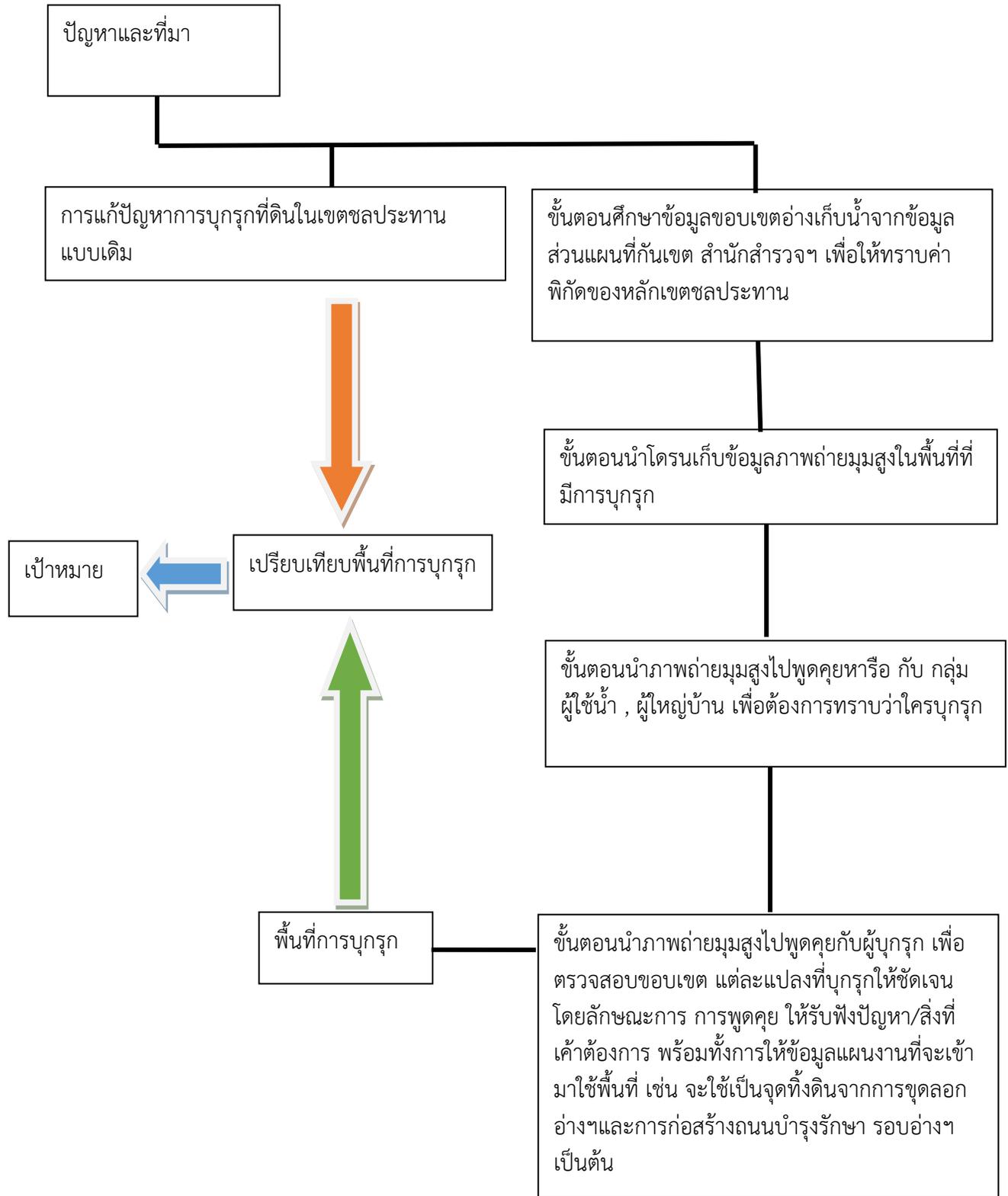
ฝ่ายส่งน้ำและบำรุงรักษาที่ 2 โครงการชลประทานกระบี่ คิดค้นกระบวนการเพื่อแก้ไขปัญหการบุกรุกที่ดินในเขตชลประทานอ่างเก็บน้ำคลองหยา อันเนื่องมาจากพระราชดำริ โดยใช้ อากาศยานไร้คนขับ เป็นเครื่องมือ ในการถ่ายภาพมุมสูงที่เป็นปัจจุบัน นำไปใช้ประกอบในการแก้ไขปัญหการบุกรุกที่ดิน

- **วัตถุประสงค์และเป้าหมายของการสร้างผลงานนวัตกรรม**

วัตถุประสงค์ ค้นหาเครื่องมือสำรวจพื้นที่การบุกรุกที่ดินในเขตชลประทาน อ่างเก็บน้ำคลองหยา อันเนื่องมาจากพระราชดำริ

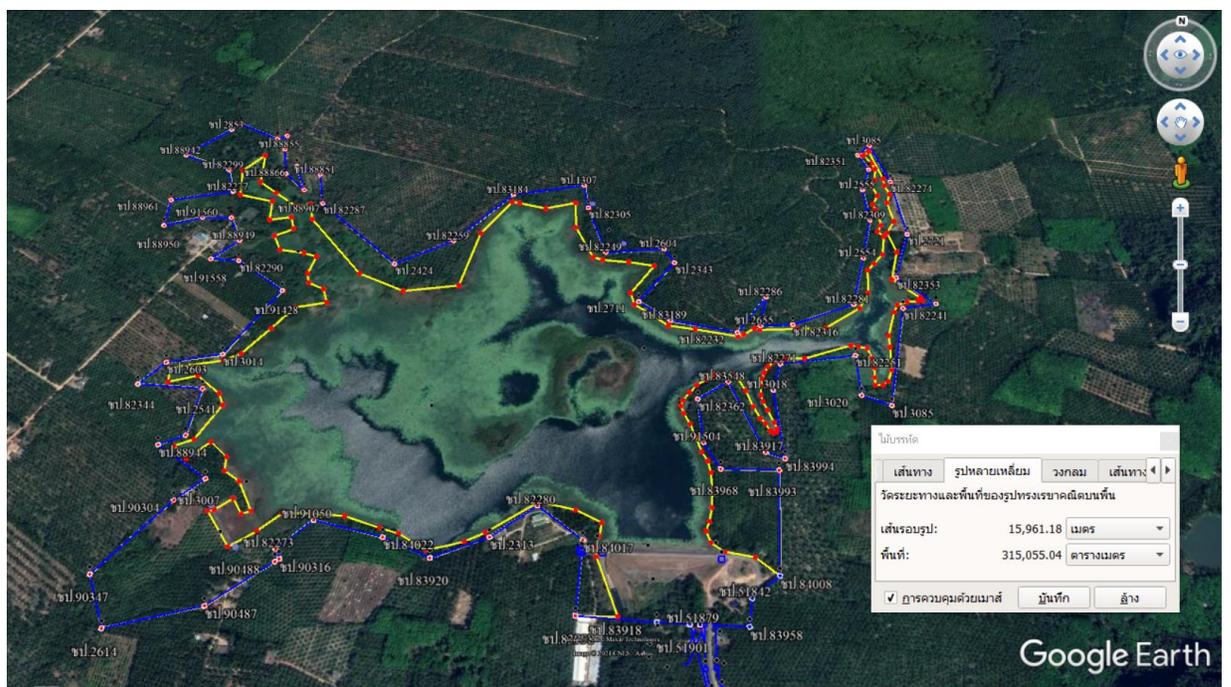
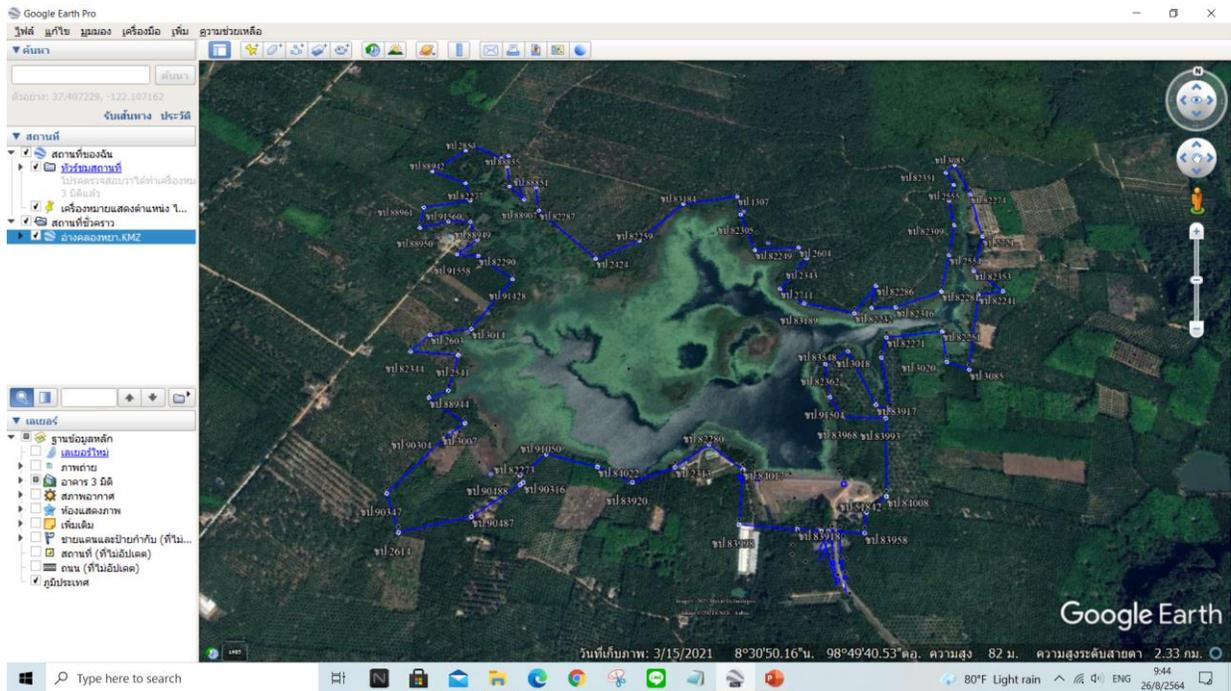
เป้าหมาย แก้ไขปัญหการบุกรุกที่ดินในเขตชลประทานอ่างเก็บน้ำคลองหยาอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

ดำเนินการ ปรับปรุง กระบวนการ/ พัฒนา นวัตกรรมตาม แนวทางที่ กำหนด



ทดลองปฏิบัติ จริ่งและประเมินผล

1. ขั้นตอนศึกษาข้อมูลขอบเขตอ่างเก็บน้ำจากข้อมูล ส่วนแผนที่กันเขต สำคัญสำรวจฯ เพื่อให้ทราบค่าพิกัดของหลักเขตชลประทาน



2. ขั้นตอนนำโดรนเก็บข้อมูลภาพถ่ายมุมสูงในพื้นที่ที่มีการบุกรุก



3. ขั้นตอนนำภาพถ่ายมุมสูงไปพูดคุยหารือ กับ กลุ่มผู้ใช้น้ำ , ผู้ใหญ่บ้าน เพื่อต้องการทราบว่าใครบุกรุก



4. ขั้นตอนนำภาพถ่ายมุมสูงไปพูดคุยกับผู้บุกรุก เพื่อตรวจสอบขอบเขต แต่แปลงที่บุกรุกให้ชัดเจน โดยลักษณะ การ การพูดคุย ให้รับฟังปัญหา/สิ่งที่เคำต้องการ พร้อมทั้งการให้ข้อมูลแผนงานที่จะเข้ามาใช้พื้นที่ เช่น จะใช้เป็น จุดทิ้งดินจากการขุดลอกอ่างฯและการก่อสร้างถนนบำรุงรักษา รอบอ่างฯ เป็นต้น



5.ดำเนินการจัดการพื้นที่บุกรุกเขตชลประทาน ได้ 196 ไร่





สรุปผลการ ดำเนินการ ปรับปรุง กระบวนการ/ พัฒนา นวัตกรรมและบันทึกกลาง ความรู้ตาม กรอบเวลาที่ กำหนด

ขั้นตอนการจัดการบุกรุกที่แล้วมามีปัญหา อุปสรรคในการดำเนินการ อย่างไรบ้าง

1. ผู้บุกรุกทำการเกษตร ได้รับผลผลิต มายาวนานหลายปี
2. ไม่สามารถหาตัวผู้บุกรุกได้
3. แจ้งความแล้วไม่คืบหน้า
4. ขาดกระบวนการมีส่วนร่วมกับชุมชนในการแก้ปัญหาเรื่องนี้
5. พื้นที่แนวเขตไม่มีถนนเข้าถึงและมีสภาพลาดชัน ซึ่งต้องเดินเท้าเข้าไปตรวจสอบ เกิดความไม่ปลอดภัยต่อร่างกายของเจ้าหน้าที่ชลประทาน
6. อัตราค่าจ้างลูกจ้างประจำอย่างๆ มีน้อยและอายุใกล้เกษียณแล้ว
7. ลูกจ้างประจำที่ดูแลรับผิดชอบอย่างๆจะเป็นคนในพื้นที่ หากมอบหมายให้ไปตรวจสอบพื้นที่ที่บุกรุก จะกระทบกับความสัมพันธ์และความปลอดภัยในชีวิต
8. การให้ความสำคัญในการแก้ปัญหาการบุกรุกของผู้บริหารโครงการที่ผ่านมา

ขั้นตอนการจัดการบุกรุกแบบเดิม

ใช้อัตรากำลังประมาณ 5 คน ในการสำรวจพื้นที่ที่บุกรุกโดยการถ่ายรูป วัดระยะพื้นที่ขอบเขต โดยแต่ละแปลงใช้เวลาในการสำรวจประมาณ 6 ชั่วโมงหรือประมาณ 1 วัน หลังจากนั้นมาจัดทำแผนที่ในสำนักงาน โดยการนำข้อมูลสนาม ข้อมูลภาพถ่ายทางอากาศ google map (ภาพจะไม่เป็นปัจจุบัน) มาวิเคราะห์เพื่อนำไปประกอบการแจ้งความ หลังจากนั้นรอกกระบวนการของตำรวจ

ขั้นตอนการจัดการบุกรุกแบบใหม่ (นำเครื่องมือ อากาศยานไร้คนขับ)

ใช้อัตรากำลัง 1 คน ในการสำรวจพื้นที่ที่บุกรุกโดยการถ่ายรูปมุมสูง โดยแต่ละแปลงใช้เวลาในการสำรวจประมาณ 30 นาที หลังจากนั้นมาจัดทำแผนที่ในสำนักงาน โดยการนำข้อมูลภาพถ่ายมุมสูงซึ่งเป็นภาพปัจจุบัน มาวิเคราะห์กับแผนที่กันเขต จะได้แผนที่ที่บุกรุกที่ชัดเจน เพื่อนำไปประกอบการพูดคุยกับผู้นำชุมชน ท้องที่ ท้องถิ่น และผู้บุกรุก ได้รวมไปถึงขั้นตอนการถากถาง ล้มต้นไม้ ก็สามารถนำแผนที่นี้ไปใช้งานได้ หรือหากผู้บุกรุกไม่ยอมก็สามารถนำไปประกอบการแจ้งความได้

ข้อดีของการนำเอา อากาศยานไร้คนขับ มาใช้แก้ปัญหานี้

1. ลดอัตราค่าจ้าง
2. ประหยัดเวลา
3. ได้ภาพถ่ายทางอากาศ ที่เป็นปัจจุบัน
4. ประหยัดค่าใช้จ่ายภาครัฐ